

Pårørendestrategi og handlingsplan

I Færder kommune

blir pårørende i alle aldre involvert, får støtte og anerkjennelse

tilbys voksne pårørende med omsorgsoppgaver og/eller belastninger samordnede og integrerte tilbud, med individuelt tilpasset støtte, opplæring, avlastning og veiledning

blir barn, unge og unge voksne som pårørende fanget tidlig opp og får nødvendig samordnet informasjon og oppfølging

Hvorfor pårørendestrategi

Pårørende er en viktig ressurs for innbyggere som har behov for hjelp og for kommunen som tjenesteleverandør. Denne strategien tydeliggjør målsettingen om å støtte innbyggerne i å mestre hverdagslivet stitt. "Hva er viktig for deg" reflekterer likeverd, inkludering og forebygging. Et inkluderende og aldersvennlig Færder-samfunn fremmer mestring, trygghet og god ressursbruk.

Hvem er pårørende

Pårørende er den som innbyggeren oppgir som pårørende.

Mål for pårørendestrategien

- Styrke og trygge pårørende gjennom involvering, støtte og anerkjennelse
- Utvikle tiltak i samarbeid med pårørende
- Øke samhandlingen mellom frivillige, pårørende og helse- og omsorgstjenesten

Struktur/plan

- Informasjon om tilbud til pårørende
- Anerkjenne at pårørende er forskjellige og har ulike behov gjennom individuelt tilpasset samhandling
- Utvikle generelle folkehelseiltak rettet mot pårørende som en risikoutsatt gruppe
- Utvikle generelle og fleksible tilbud som fremmer god helse for pårørende i krevende omsorgssituasjoner
- Tydeliggjøre kommunenes ansvar for å sikre bruker- og pårørendemedvirkning
- Alle sykehjem har pårørendeutvalg som sikrer innflytelse på tilbudet til deres nærmeste
- Pårørendekoordinator
- Handlingsplanen som fremmer pårørendeinvolvering

HANDLINGSPLAN

- Styrke og trygge pårørende gjennom involvering, støtte og anerkjennelse

- Utvikle tiltak i samarbeid med pårørende
- Øke samhandlingen mellom frivillige, pårørende og helse- og omsorgstjenesten

Delmål	Begrunnelse	Handlingsplan/tiltak
Styrke og trygge pårørende	<p>Pårørende er sentrale for brukerens verdighet, trivsel og livssituasjon.</p> <p>Omsorg for pårørende: Støtte pårørende i å delta i aktiviteter og nettverk som styrker egen trivsel og kunnskap.</p> <p>Pårørende inkluderes i kommunenes forebyggingsstiltak (som utsatt grupper.)</p>	<p>Informasjon om tilbud til pårørende finnes på kommunens hjemmeside og som brosjyre. Det informeres om pårørendearbeidet i de årlige 75-årsmøtene.</p> <p>Serviceerklæringen beskriver gjensidige forventninger mellom pårørende og tjenestene. Disse konkretiseres i «Hvem-gjør-hva-skjema.»</p> <p>Primærkontakter avklarer pårørendes rolle; informerer om pårørendetilbud og veileder pårørende for mestring av situasjonen.</p> <p>Helse- og omsorgstjenesten tilbyr ulike former for avlastning etter vedtak.</p> <p>Pasientforløp skaper forutsigbarhet for pårørende.</p> <p>Helse- og omsorgstjenesten har rutiner for og dokumenterer informasjon og dialog med pårørende.</p>
Ivareta bar som pårørende	Barn er sårbare og har andre behov som pårørende.	Prosedyrer sikrer systematisk informasjon til og oppfølging av barn som pårørende ved melding til Familiens hus.
Utvikle tiltak i samarbeid med pårørende	Bruk av kunnskap og erfaringer: Innbyggeren og tjenestene har nytte av pårørendes kunnskap, erfaringer og ressurser.	<p>Systematisk innhenting av pårørende sine erfaringer</p> <p>Inngå samarbeidsavtaler med frivilligheten</p> <p>Utvikle tiltak for styrket pårørendearbeid</p>
Helse -og omsorgstjenestene samarbeider godt med pårørende i alle faser av pasientens/brukerens sykdom; akutt fase, ved langvarige og tilbakevendende tilstander og i livets slutfase.	<p>Sikre oppdatert informasjon om kommunens tjenester</p> <p>Pårørendekoordinator Veiledning</p> <p>Kompetanse</p>	<p>Informasjonsbrosjyre</p> <p>Pårørendekoordinator</p> <p>Primærkontakt/tjenestekontoret har ansvar for å veilede pårørende i spørsmål om helse- og velferdstjenester.</p> <p>Arrangere kurs for pårørende om slag, kols, demens.</p>

		Kommunen følger opp pasient- og brukerombudets anbefaling om å gjennomføre et kompetanseløft på pasient- og brukerrettigheter blant ansatte i helse- og omsorgstjenestene.
Øke samhandling mellom frivillige, pårørende og helse- og omsorgstjenesten	Møteplasser: fysiske og digitale Brukermedvirkning i planarbeid	Tilrettelegge for fysiske og digitale møteplasser for pårørende Sikre brukermedvirkning i planarbeid Informere om nettportal for å motta eller bidra med frivillig arbeid
Rus/psykiatri-feltet	Pårørendekoordinator Pårørendes situasjon inkluderes i forebyggende arbeid Søsken til rusavhengige får tilbud om støtte og faglig bistand ved behov	Det opprettes pårørendekoordinator i tjeneste for psykisk helse og rus Prosedyrer sikrer systematisk informasjon til og oppfølging av barn som pårørende. Helsestasjonen har gruppetilbud til barn med psykisk syke foreldre eller rusavhengige foreldre. Pårørendes rolle og situasjon inkluderes i ansvarsgruppemøter og individuell plan etter pasient/brukers samtykke.

Færder kommune som arbeidsgiver

Færder kommune er bevisst i sitt ansvar som arbeidsgiver. Ansatte med omfattende omsorgsansvar tilhører en gruppe ansatte med belastninger utover det normale. Kommunen er derfor spesielt oppmerksom på dette og kan i større grad benytte seg av å tilpasse tiltak til den enkelte der det viser seg å være nødvendig. Eksempler på tiltak kan være fleksibel arbeidstid og rådgiving via bedriftshelsetjeneste.

Oppdatering av handlingsplan

Handlingsplanen oppdateres årlig. Ledergruppen i helse- og omsorg er ansvarlig for oppdateringen.